FRANCHISE SÖZLEŞMELERİ

Av. Dr. Dimitra KÖKNAR

Franchise kelimesinin Türkçe karşılığı henüz bulunamamış olmakla birlikte, sürümü sağlama ve arttırma amacına yönelik olarak geliştirilen bir işletme modeli olarak tanımlanabilir. Yargıtay'a göre, franchise sözleşmeleri bir ürün veya hizmetin imtiyaz hakkına sahip tarafın belirli bir süre, şart ve sınırlamalar dâhilinde işin yönetim ve organizasyonuna ilişkin bilgi ve destek sağlamak suretiyle imtiyaz hakkına konu ticari işleri yürütmek üzere ikinci tarafa verdiği imtiyazdan doğan uzun dönemli ve sürekli bir iş ilişkileri bütününe dayanan, birbirinden bağımsız iki taraf arasında kurulan bir sözleşmedir."

Bu tip sözleşmelerde, franchise alan FRANSHISEE, franchise veren ise FRANCHISOR olarak adlandırılmaktadır. Franchise alan, franchise verene , bir bedel karşılığında, franchise sistemine dahil olan fikri ve sınai hakları, franchise alana kullanma hakkı ile ticari, teknik, organizasyonel bilgi ve deneyimlerini sunarak, beli süreliğine devrettiği sözleşmelerdir..

FRANCHİSE SÖZLEŞMELERİNDE ŞEKİL

Kanun yapıcı, genel olarak sözleşmelerde şekil serbestisi ilkesini benimsemiştir ANCAK franchise sözleşmelerinin kurucu unsurlarından oan marka, patent lisansına ilişkin sözleşmelerin yazılı olarak yapılması yğkğmlülüğü mevcuttur.

Franchise sözleşmeleri, tarafların bulunduğu ülkeye, dağıtım kanallarına, sözleşme konusuna, franchise işlemlerinin içeriğine ve alıcılarına göre farklılıklar göstermektedir.

Genel oarak;

Franchise verenin borçları :

* Sözleşme öncesi aydınlatma yükümlülüğü,

* Franchise sistemini ve bu sistemde yer alan gayrimaddi hakları kullandırma ve bunun devamını sağlama yükümlülüğü,

* Franchise alanı destekleme yükümlülüğü

* Teslim yükümlülüğü

* Belirli alanlarda franchising sözleşmesi kurmama yükümlülüğü

Franchise alanın yükümlülükleri

* Franchise bedelini ödeme yükümlülüğü

* Franchise sisteminin ilkelerine ve franchise verenin talimatlarına uyma ve kontrollerini sağlamasına izin verme yükümlülüğü

* Franchise verenin menfaatlerini koruma ve sadakat yükümlülüğü,

* Malları ve malzemeleri, franchise verenin veya onun belirlediği üçüncü kişilerden temin etme yükümlülüğü

*

Franchise sözleşmesinin sona ermesi, belirlenen sürenin bitmesi, ölüm, ehliyet kaybı veya tarafların iradesi doğrultusunda sona ermektedir.

Genel prensip olarak, franchise sözleşmeleri, tarafların karşılıklı güvenine dayalı sözleşmeler olduğundan, franchise alanın ölümü, iflası veya ehliyet kaybı gibi durumlar franchise sözleşmesinin sona erme nedenleridir.

Olağan fesih, bitme anı kararlaştırılmayan, sürekli bir borç ilişkisinde taraflardan birinin tek taraflı olarak irade beyanıyla sözleşmenin sona ermesidir.

Olağanüstü fesih (haklı sebep ile derhal fesih), taraflardan birinin herhangi bir zaman aralığında, geçerli olan sözleşmeyi haklı(önemli) bir sebebin varlığı halinde tek taraflı olarak feshedebilmesidir.

Franchising sözleşmesinde açıkça kararlaştırılmadıkça franchise alanın sözleşme sonrası rekabet etmeme yükümlülüğü bulunmamakla birlikte, sözleşme sona erdiğinde tarafların halen birbirlerine borçları bulunmaktadır. Franchise veren sözleşmenin sona ermesi halinde, işletmenin tasfiyesinde franchise alana yardımcı olmak ve denkleştirme bedeli ödemek borcu altındayken, franchise alan, rekabet etmeme, sır saklama ve fikri ve sınaî unsurların kullanımına son verme ve bunları iade borcu altındadır.

Ayrıntılı bilgi için;

DİKEY INTERNATIONAL

Law & Consultancy

Eminoğlu Plaza 288/4Sk. No: 14/41 K. 4 Mansuroğlu Mah.
Bayraklı / İzmir

Tel: + 90 232 504 34 01 M: + 90 531 925 04 05
www.dikeyinternational.com
info@dikeyinternational.com